

Bécs, Kedden, December 6-dikán, 1825.

A m é r i k a.

Bolivár illy Végzést hirdettetett-ki Arequipából Május 26-dikán Felső Perura nézve: — „

„Bolivár Simon, Liberátor, Kolumbia' Elölülője, Peru' Liberátora és Diktátora.

„Meggondolván, 1)ször, hogy a' Perui Fejedelmi-Congresszus, mindenben, a' mi a' maga és szomszédai politikájkait illeti, legnagyobb önn' haszonkeresés nélkülvalóságot mutatott-ki minden ülésében; 2)ször; hogy az ő ezen esztendőben Febr. 23-dikán tett határozása nyilván bizonyítja, hogy melly nagy tisztelettel viseltessék, valamint La-Plátai Respublikának úgy Felső Perunak jusaikhoz is; 3)ször, hogy az Ayakuchói Feldmarschall, a' Szabadító armáda' fő vezére (Don Antonino Jose de Suchre) az ő Felső Peruba való bemenetelekor, Képviselői gyűlést hívott össze; 4)ször, hogy Felmarschal Don Juan de Arenales nekem arról tett jelentést, hogy a' La-Plátai Respublika' Országlószéke olly eszközöket vett elé, mellyek szerént az említett tartományok már most akadályoztatás nélkül tanácskozhatnak a' magok állapotjok és Országlássok elintéztetése eránt; 5)ször, hogy a' Kolumbia és Peru által egyesített erővel folytatott hadakozásnak az a' célja, hogy azon lántzok, mellyek az Amériikai népeket terhelik, szélyel szaggattassanak, hogy azután ők a' Fejedelmi nagy foglalatokodásolknak folytatásához hozzá foghassanak, 's a' magok jövődöbéli sorsok

eránt, törvényes békességes és telyes erővel bíró határozásokat tehessenek — mind ezekre nézve meghatározlam én és határozom, a' milk itt következnek:

I. Czík. A' Felső Perui eddig volt Spanyol tartományok, az Ayakuchói Feldmarschallnak rendelkezésével meggyezőleg gyűljenek össze közönséges Congresszusra, hogy ott a' La-Plátai Országlószéknek kívánsága szerént nyilvánással mondják-ki, hogy a' magok javokra és jövődö béli Országlássokra nézve mi légyen meghatározott kívánságok.

II. Czík. Ezen gyűlésnek tanácskozásai nem elébb, hanem tsaka' Perui új Congresszusnak beiktattatása után a' jövő esztendőben fognak megürössítettni.

III. Czík. A' Felső Perui tartományok ezen időnek elkövetkezéséig a' Feldmarschall Sucre fő igazgatása alatt maradnak

IV. Czík. Az a' Határozás, mellyet mint feljebb említök, a' Perui Fejedelem-Congresszus Febr. 25-dikán kiadott, minden tekintetben minden változás nélkül tölttessék-bé.

V. Czík. A' Felső Perui tartományok mostan és azon időig, míg a' Pejedelem-Congresszus be nem iktattatik, semmi más Hatalomnak nem tartoznak engedelmekedni, mint ezen Respublika Fő Országlószékének.

VI. Czík. A' Fő Titokokra bizattatik, hogy ezen Határozást betöltesse, linyomtattassa, közönségessé tétesse, 's minden féle elküldözze.

Alá írta: Bolivár Simon.

Onosz Birodalom.

Császár és Császárné Ő Felsegek még nem indultak vissza Taganrogból Pétersburg felé. A' Császár a' Dóniai Kozákok' fő városát, melynek Uj-Tscherkask a' neve, meglátogatta. Onnét Krimia-ba akarja útját venni, 's 14 napokig tartó ott maradás után Taganrogba vissza térni. E'szerént még néhány hetek telhetnek-el Petersburgba lejendő visszautazásáig.

Spanyol Ország.

A' Pápa' Madridban lévő Nunciusa egy Jelentést adott-bé a' Spanyol Minisztériumhoz, melyben illy megjegyzés fordul elé az Inquisitióra nézve: —,

„Mint hogy azon okok, mellyek a' Szent Széket arra indították vala, hogy az Inquisitziónak Spanyolországba való vissza állításában megegyezzek, többé nintsenek-meg, erre nézve annak helyreállítása tzel nélkül való lenne 's ezért nem is fog semmi lenni belőlle, e'mellett a' politikával ellenkezőnek istartja azt Ő Szentsége a' mostani környülállások között, mint hogy az indulatoknak felpesdülése, az emberi gyarlósággal öszszesáfoltatva, az Inquisitiót a' részrehajlásoknak kezeikben elfordíthatná azon első szent célzásoktól, mellyekre nézve az, visszaállítódne, 's o' miatt a' helyett, hogy használna, ártalmassá és gyűlölségesse lenne.

Észak Amerika.

Eszak Amerikában egy új Tsatornát fognak nyitni az Erie' tavából, a' melly nagy pompával fog véghez menni, egyebek között Doktor Michel illy czerimonia által akarja azt nevezetésíteni. Már a' föld golyóbisán találtató legnagyobb folyókból vizet szerzett magának, 's mind

ezeket a' különbkülömb fölé vizeket belé fogja az innepléskor, az Amériakai tengerbe tölteni, mellyel azt fogja jelenteni, hogy Amériának tengeri kereskedése mind azokhoz a' folyókhoz kiterjed, mellyekből ő a' tengerbe vizet töltött, milyenek tudniillik: az Amazonok' vize, Orinoko, LaPlata, Kolumbia, Tamesis, Sequana, Neva, Tágus, 's a' többek az egész világon.

K o l u m b i a.

Pápa Ő Szentsége még tavaly, mint akkor megírtuk, minden Amériakai Püspökökhöz egy Brevát küldött volt, melyben a' Megyéknak az Anya Spanyol Országgal való egyességben maradáást jóallta. Bogotában Jul. 28-dikán pedig olly értelmű Kerülő írást adott-ki az Országlószék, melyben azt a' gyanakodását jelenti, hogy Pápa Ő Szentsége talám tsak azokat az Amériakai Püspöki megyéket érti ezen Brevéjében, mellyek Spanyol Országgal még most is öszszeköttetésben vagnak; megparantsolván egyszersmind a' tartományok kormányozójiknak, hogy vigyázattal legyenek, és ha a' Clérusnak valamely tagja szó vagy írás által az említett Brevé értelme szerént viseli magát, azt azonnal törvényszék' elibe állítsák 's a' Leyde-Patronato' (Lex Patronatus) szerént ítéltessek-meg.

Lombard-Velencei Királyság.

Mailand Nov. 17-dikén. E' hónap 13-dikán szokott Szent Czerimoniával ment végbe itt a' S. Alexandro templomban a' P. Paulinusoknak az Ő Monzában és Mailandban lévő Szerzeti épületjébe való visszatétetéssek. Maga az Érsek is jelen volt a' Szent Ájtatosságon, a' melly Te Deum laudamus encklésen végződött. A' vissza tétetett Atyáknak meghatározott foglatatosságokká tétetett Felse-

ges Urunknak Kegyelmes Rendelése által az ifjuság' nevelése.

Német Ország.

A Svétziában eléfordult Országlási változás után történt volt, hogy Gustavsohn, ki Oberster titulussal él most, Lipsiai Könyváros Brockhaus, mint illy nevű folyó írásnak: Die Zeitgenossen kiadója ellen valamely Ujságcikkelyért, melly ezen folyó írásban találtatott, pert indítván, ez még máig is le nem folyt, hanem Brockhaus meghalálózván ezzel a per is elvégződött, melyről illy Hirdetés jött ki a Moguntziai ujságban: — „Mi Lipsiai Ítéző Birák megkérettetvén, kinyilatkoztatjuk, hogy minckutánna Brockhaus Arnold Friedrich Könyváros, ki ellen Oberster Gustáv Adolf Gustavsohn valamely Cikkelyért előttünk vádolási pert indított vala, még ítéletünknek kimondása előtt meghalt, tehát már most ezen pernek is vége szakadt, az arra kívántató költséget pedig az Örökösök a rájok maradtott vagyomból magok megfizették.“

A Felperes pedig illy Cikkelyt adott ki ugyantsak az Ujságlevelekben: — „

E leve nem várt kiemenetele egy motskolódó folyó írás ellen indított perlekedésnek, melly ellen én három esztendőnél tovább folytattam vádlásomat, hogy betsületemet és jó híremet-nevemet oltalmazzam. Ohajtani lehetne, hogy a veszedelmes pennájú írók jobban meg tanulnak betsülni és használni a nagy betsű nyomtatási szabadságot. Lehetetlenség, hogy igasságtalanságok, rágalmazások, és személy-sértések tegyék a nyomtatási szabadságnak valóságos czélját.“

Török Tudósítások.

Konstánczinapolyból tudósítások érkeztek Bétsbe November 10-dik.

és 18-dik napjairól, de semmi nevezetes nem találtatik benne, még pedig éppen olly dolog nem történt semmi, a' mit most legnagyobb reménsséggel vártak azok, kik a' Török's Görög történeteknek olvasásában kedvet találnak. Azt reménték ezek, hogy már most tsak nem juthatnak el a' Török hajósergek Moréához, úgy, hogy a' Görögök valahol rájok ne tsapjanak, s tengeri verekedés ne történjék. Azonban semmi se történt.

Az egész Török és Egyiptomi egyesült tengeri erő megérkezett November 5-dikén a' Navarini kikötőhelybe. A' Török tengeri fő vezér Chosrew Mehmed szantszándékkal hirlettette volt el azt, hogy legelőbb Hydra és Spezia szigeteket fogja megtámodni, s onnét fog azután Napoli-di-Romániához által evezni. Ezen hír által ő tsak a' Görögök' figyelmétakarta Navarintól elvonni, s egészen eliserte czélját, minthogy a' Görög hajósergek ötlet már hat hetek óta várták Milo és Santorin között s Kandianak keleti tsutsánál: a' ravasz Kapudán Basa ellenben a' helytet, hogy Alexandriából a' közönséges utat tartotta s elébb Rhodus szigete s onnét Suda és Módon felé evezett volna, most egyenesen Kandia déli partja mellett vette evezését Navarin felé, s egész útjában nem látott egy Görög hajót is.

Ibrahim Basa éppen Modonban volt a' hajósergek Navarinhoz lett kikötésekor, s azonnal ő is oda menvén személyesen jelen volt a' sergnek kiszállásakor.

A' Kapudán Basa' tengeri ereje Navarintól Messolongihez fordul, hogy annak ostromlásában Reschidet a' Kiutáért a' tenger felől segítse, a' ki ezen várat, mint a' Görög Kronikában olvasni lehet, még Oktober 29-dikén is tüzesen ostromlotta.

(A' többek jövő pénteken következenek).

A' pénzfolyamat Dec. 5-dikén, közép ár:
 A' Státus' 5 p. Centes Obligázióji 91 5/6
 Az 1820-béli sorsosok, 147
 Az 1821-béli hasonlók, 124 1/2
 Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligá-
 zióji, 51 3/4 forinton keltek, mind C. ben
 A' Bankó Altziaák keltek 1 172 forint. C. p. ben.

Magyar Ország.

Posony. Szerdán November 30-dik napján, az Országgyűlésének 25-dik Ülése tartatván, a' Rendek' táblájánál reggeli 9 órakor ismét felolvastatott azon legkegyelmesebb Rescriptum, melyet Nádorispány Ő Cs. Fő Hertzegsége e' hónap' 28-dikán Bétsből Császár és Király Ő Felségétől magával lohozott vala, 's az Ő Felsége eránt való háládatosságnak legelenebb nyilatkoztatásai által fogadtatott a' Rendektől, kik az után telyes meg egyezéssel meghatározták, hogy magok közzül Depútáziót valoszszanak 's azt a' Mánásoknak 10 órakor öszszegyülekezett táblájához küldjék, a' végre, hogy magát azzal öszsze tsatólván, Ő Cs. K. Fő Hertzegsége előtt ezen legkegyelmesebb Rescriptumért 's az annak kinyerése által megbizonyított közbenjárásért a' magok háládossági érzéseiket bemutassák.

Minekelőtte azonközben, a' Rendeknek ezen Deputatziója még a' Mánások szálájába megérkezett volna, ott már Primás Ő Hertzegsége egy igen szép, gyököres és méltóságos Beszéd által a' Mánások' nevében ezen érékeny köszönetet a' Császári Fő Hertzegnék bemutatva vala, melyre nézve azután a' Rendek' Orátora is hasonló megháláló köszöntést intézett Ő Cs. Fő Hertzegségéhez.

A' két tábláknak azután következett egyesületében az 1790 és 1791-béli Regnikoláris munkáknak megvisszafizetésére az Ország' Kintstármestere Gróf Cziráki Ő

Excellenziajának előlülése alatt kirendeltetve lévő elegyes Deputatio, megtette a' Gravamenekre való nézi hátra lévő tudósítást, melly a' Nádorispányi Protototarius Úr által felolvastatván, annak kinyomtatását Ő Császári Fő Hertzegsége a' Királyi Personalis Úr kívánságára, megengedte.

Nádorispány Ő Fő Hertzegsége és Hitvese a' Cs. Fő Hertzegné a' theatronra menvén, dobok' és trombiták' harsogása, 's a' levegőt hasogató örvendező felkiáltások által fogadtattak, 's az egész játékot végig nézni méltoztattak, melly illy Czimű Magyar Játék volt: a' Kérők.

November' 29-dikén Kerületi Ülés tartatván közönséges meg egyezéssel meghatározatott, hogy Ő Cs. K. Felségének a' feljebb említett Ke gyelmes Decla torium Rescriptumért háládatos köszönet, 's egyszer smind azon készségről is ajánlás tétetessék, mellyel a' Rendek az Ő Cs. K. Felsége akarátjának megfelelni magokban elökéltették.

Tek. Szigethi Szerentsy István Úrnak Tek. Ns. Ugh Vármegye Követének kedves Hitvese, Tek. Ns. Ibrányi és Vajai Ibrányi Anna Asszony, életének virágában, u. m. 22-dik esztendejében, rövid betegeskedés után Nov. 21-dikén meghalt. Ezen hosszabb életre méltó Magyar Asszonyosság Férjének betegeskedését hallván, házassági hívségből utazott Pozsonyba, 's útközben magát meghútván, nem érhetle meg azon örömet, hogy Férjének tellyes felgyógyulását láthatná: hanem maga súlyosabban lebetegedvén, ezt is vigasztalhatatlan bánatba ejtette. Illy kettős kedvetlen eset minden Magyar sziveket érzé-

keny bánatba merített; annyival is inkább mivel Tek. Szerentsy Istrán Úr eránt mindenek köz tisztelettel viseltetnek. Ez különösen kitetszett a' gyászos temetéskor, midőn a' bánatnak tárgyát a' temető helyre, a' fő templomba, 24 gyászba öltözött ifjak felváltva vitték; a' halotti kérészetet vezette Nagyságos és Fő Tisztelendő Orgler József Úr, mint Plébános; kísérték pedig több Mélt. Püspökök, és Fő Papok, Magnások, az Ország Zászlós Urai, s a' Ns. Vgyék' Követei. Az eltemetetés előtt 11 órakor Nov. 23-kán a' fest jelenlétében fellyebb tisztolt Nagys. Úr mondott halotti Misét, mellyen számos Fő Dámák, és Ns. Aszszonyságok is mind gyászban jelentek-meg. Hideg tetemei Sz. Márton fő templom sírboltjába takarítottak-el.

A' Pozsonyban egyesült két Magyar Társaságok egymástól ismét megváltak, és az a' rész, melly Miskolczra visszazatér, Komáromban majd három hétig mulatott, most pedig Budán és Pesten ad egy-két mutatványokat; a' Pozsonyban maradtott rész (a' Fejérvári), minden Kedden és Pénteken adja játékeit, mellyekre számos buzgó Hazafiak előre fizettek.

A' Miskolczra haza térő Magy. theátrumi Társaság Budán ugyan kétszer, Pesten pedig egyszer játszott. Pesten elő adta: „a' Hét Magyar Kapitányokat“ oly szerentsés kedvezéssel, hogy a' játék színnek minden osztályai, és a' lószik is tele voltak, a' mi eleven bizonyosága lehet, hogy Pesten elégséges Magyar Publikum találtak; és ezen nagy városnak minden rendű nemes lakosi nagy készséggel részt vesznek a' nemzeti ügyekzetelben. De Budán is ezen hónap 25-dik napján szint-úgy nagy gyülekezettel jelentek meg a' nézők „Kemény Simon“ nevezetű, Tek. Kisfaludy Károly Úr által készítettett néző

játéokra, mellyben a' válogatott Társaság olly jelesen megkülömböztette magát, hogy több ízbeli köz tapsolások nyilatkozatnák ki a' meglegedést. — Ezen játékban bévölt szöve egy Tsata-Dall, mellyet 4 Férfiak énekeltek a' nézőknek nagy megindulására; nem különben egy Vitézi hatos magyar táncz, melly kimondhatatlan nagy kedvvel fogadtatott. Ezen tapasztalás legyen újabb bizonyosága, hogy a' Nemzet kedvelli a' maga nyelvén lévő mulatságokat, és ezen előadásokra dítséretes tehetségű személyek is elégségesen készülhetnek.

Unghvár. — Fő Tisztelendő Tabakovics Mihály Kanonok Úrnak szomorú haláláról minapi levelünkben emlékeztünk. Most Fő Papi rangjához illendő temetésének leírását is ide teszszük, mint következik: —

Hideg tetemei a' Székes templomba vitetvén, minden Rendekből öszve gyülekezett sántalan betses Úri személyeknek jelenlétében Fő Tisztelendő Olasvszky János, Lector és Kanonok Úr által, búsz, és olly Férfiühöz illő halotti pompával, tsak ugyan a' Székes templom alatt készített sírboltjába takarítottanak. — Melly sajnos vala mindenek előtt a' nagy lelkű boldogúlnak elvesztése, nyilvánosságán kivilágosodik abból: hogy a' midőn nagyon Tisztelendő s Tudós Halasnyai András Úr, az Unghvári Nevendék Papság Nevelőházában a' Sz. Tudományoknak Előjárója, a' Fő Tisztelendő boldogúlnak hamvai felett magyarul ékesen szólott volna, Méltóságos és Fő Tisztelendő Pócsy Elek, Püspök Úr, megemlékezvén, hogy a' Megye egyik legmunkásabb férfi-jának szomorú végső tisztelete ez, könyvezni látszatott; s a' Fő Pásztornak jeles példáját követte a' megszombrodott egész gyülekezet is, melly sűrű könyhullatásokkal eránta való lángoló szeretét megpetse-

telte. — Néhai Fő Tiszt. Tabákovics Mihály Úr, a' köz jónak gyarapítására szenteltt szüntelen való fáradozásaiban hárt nem ismért annyira, hogy valóban maga tsak a' Haza oltárára nem kéméllett munkáinak igaz áldozatja lett, valamint késő ivadékknál is ditséretes Hazafiúságnak valódi példája lészen. Szép elméleti tehetségeinek tökéletesítésére célzó igyekezete felette ritka volt; ez által istenes tudományait ifjabb korában olly ditséretesen kiterjesztette, hogy elvégezvén az iskolák ditső pályafutását a' szent Rendeknek felvétele után azonnal jövendőbeli Lelkipásztorságra törekedő Nevendékségnél Tanítójává, nem sokára Huszti Al-Esperestté, azután Mármarosi Vikáriussá, és Kanonokká kineveztetett. A' Törvényekkel, és Polgári Tudományokkal is olly felfedezhetetlen szövetséget kötött, hogy azoknak gyönyörű drága értekeivel másoknak kedves éjeli nyugodalmait feltserélte. Ez által számos tisztelőivel egész hasznos életében ditselkedhetet. Az 1822-dikben tartatott egyházi Sinatba, mostani Méltóságos Püspök Urral ditséretesen megjelent, a' hol ritka tulajdonságai egyházi főbb személyekkel megismértették. — Nyugodjanak tehát tsendesen a' meghült hamvai, és az hajdani szeretet emlékeztető fáklyája, a' legkésőbb maradátkban is örökké lángoljon.

Tudományos Jelentés.

Bétsben, folyó esztendőnek 2-dik hónapjában Strausz Antal Könyvnyomtatójában bortsáttatott világ' elejébe egy Munka, melly valamint Historiai úgy Mesterségi tekintetben igen méltán magára vonhatja 's vonta már eddig is a' szépnak és nevezetesnek Olvasásában gyönyörködő Közönség' figyelmét. Ebben, a' Kristus' születése után 79-dik esztendőben a' Vesuvius hegyből kiomló tűzmoslék által eltemetett Pompejinek leírása 's a' képzé-

letet igen betses metzések és festések által segítő előadás találtatik. Készítette Cs. R. Inzsinör Kapitány Tekintetes Agyagfalvai Góro Lajos Úr ott helyben. Nem ok nélkül tettük ide; hogy ott helyben, mert nagyon nevel ezen munkának betsét az, hogy azt, a' mit ezen könyvben írt és rajzolt Tudós Hazánkfija, nem mástól költsönözte, hanem mindenknek szemmel-látója volt. Ugyan ezért Pompejiben való Vándorlásnak nevezte munkáját.

Jónak tartjuk a' Könyv' czimjét a' maga' valóságában ide tenni, melly ez: —

WANDERUNGEN DURCH POMPEII VON

Ludwig Góro von Agyagfalva,
Hauptmann im k. k. österr. Genie-Corps
und Ritter des königlich-sicilianisch-militärischen St. Georg-Ordens der Wiedervereinigung.

Sr. kaiserliche Hoheit
dem

Durchlauchtigsten Erzherzoge Johann
von Oesterreich etc. etc. etc.
gewidmet.

In Folio, auf Velin-Papier, mit 22 auf
Kupfer und Stein schön gestochenen
Zeichnungen und Vignetten.

A' munka három főbb részekből áll, mellyeknek mint Bevezetés elejébe bortsáttatott a' Campania Felixről és Pompejiről való Historiai emlékezés; azután következnek a' Részek, Szakaszok (Abschnitt). Az első beszéll a' Városba vívő temetők útjáról 's az e' mellett lévő temetési-emlékekről (Grab-monumenten); más odik a' Város' utzájirol és a' magános házakrol; harmadik a' közönséges piatzokrol és épületekről, milyenek a' Forum, Templomok, Theátrumok, 's egyebek. A' könyvhöz tartozó táblák közzül az első

szemléltetnek a Városnak 's az 1825-dik esztendőjig történt új kiásatoknak rajzolatai; a több táblák mutatják az építési, falfestési, és képfaragási legnevezetesebb feltaláltatott tárgyakat, 's a mellyek között több olyanok taláztatnak, mellyek még eddig nem voltak leirattatva.

Egy illy régi városnak olly leirattatása, melynek segedelmével a tűzmoslék' hamva által már 18 századoktól fogva eltemetve a földnek gyomrában szunnyadozott, 's már most a Szerző Úrnak helyes kifejezései szerint, a maga temetőjével, templomaival, oszlopos-szálajival, 's Basilikájival egyetemben a temetőnek siket éjszakájából lassanként kilépdegel, minden kimívelt gondolkodású ember előtt annál betsesebb lehet, hogy ezen felfedezés fel-emeli azon takarót, mely a homálytól fedezettett tisztelt régiségnek valóságairól 's neimeiről eddig volt ítéleteinket a vilá-gosságtól megfosztotta vala. A régi nagy nemzetnek, Roma' lakosainak, házi élete, építés 's festés' módjai, és sok féle szokásai 's rendtartásai is sokkal szemléltet-hetőbbekké, érthetőbbekké tétettek ezen rajzolatok által.

Mint hogy ezen 1817-től fogva tartó nevezetes ásatokról, sem a Német Litteratúrának széles mezején még semmi munka ki nem jött és az egyéb külső, 's különben is igen ritka és drága munkákban ezen tárggyról semmi emlékezet nem tétetik: annyival bizonyosabban lehet reménlenünk, hogy a Szerző Úr által éppen ezen ritkaságok' helyjén tétetett 's két esztendeig tartott vizsgálódásoknak és sokáig tartott szorgalmatoskodásnak resultátuma, örömmel fog fogadtatni, mint a mellyet a szép Velin-papíroson lévő foglalát és metzések, az új Deák betűk, 's a Strausz Antal úr nyomtatásának esmeretes szépsége külsejére nézve is méltán ajánlanak. Az arra ezen könyvnek igen szép borítékban, 12 forint 50 kr. Conv. pénzben.

Méltó érdeme szerint való emlékezo-tet tettek már előképpen ezen maga' ne-mében ritkaságnak nevezetethető munká-ról: az Archiv für Geschichte etc., 28 Jul. 1824 n. 89, 90 és Dec. 13, 14-kén 1824 u. 149. 150.; az Il Sebeto giornale 31. Marzo 1824 n. 2; Morgenblatt, Juniusi Füzet 1824; Böttiger Dresdában, az Amalthéában Tom. III; Tudományos Gyűj-temény VI. Kötet 1825; Jenai Litt. Zei-tung; Wiener Zeitschrift; Wanderer Bäuерle, etc.

Meg lehet a könyvet találni Bétsboni minden könyves boltokban.

Megesmerték már ezen eredeti szép munkának betsét másokon kívül több Országló Koronás Fő és Nagy emberek, mint név szerint Ó Felsege a Parmai Országló Hertzegné Mária Ludovika Császári Fő Hertzegaszszony, a Baváriai boldogult Király Maximilián Jó'sef Ó Felsege, az akkori Baváriai Királyi Korona örökös és mostani Országló Király Lajos Ó Felsege, és Austriai János Ó Császári Királyi Fő Hertzegsége, kik mindnyájan egyegy igen szép leveleikkal tisztelték-meg a Tudós író't, mellyek közzül ide teszszük most a két elsőbket.

Másolatok (Copiák). —

A' Feldmarschall-Lieutenant Gróf Neipperg Úr Ó Cxcellentziája által Ó Felsegének a Cs. Fő Hertzegaszszonynak Parmai Hertzegaszszonynak Mária Ludovikának nevében íratott levél, Parmában Okt. 27-dikén 1825-ben:

„Szerentsém van a' Tekintetes 's Nagyságos Úrnak, a' Parmai Hertzegaszszony' és Cs. Fő Hertzegaszszony Ó Felsege nevében, az Úr hozzá küldött illy Czimű: Pompejiben tett Vándorlások, igen nevezetes munkájával való légnagyobb megelégedésének bizonyosságául ide tétetett jelét, kezéhez szolgáltatni.

Gróf Neipperg F. m. L. m. p. az Ó Felsege tiszteletbeli Garallérja.

Ő Felségének a' Bavariai Királynak Inzsi-
nör Kapitány Góro Lajos Úrhoz 1825-
ben Aug. 10-dikén Nimphenburgból kül-
dött Kézírása: —,

Kapitány Góro Úr! vettem az Úr'
írásával együtt Junius' 25-dikén hozzá-
küldetett; Pompeiról való munkáját, és
küldöm az Úrnak, köszönetek' bizonyosá-
gául, és mint az Úrnak a' Nápolyi Cla-
ssikus földön tett tudományos Visgáfo-
dásainak megismeréséül szolgáló jelt, az itt
lévő arany Médályt.

Max. Jo'sef m. p.

(Mind kettő mellett találatnak a' meghi-
telező Vidimálások).

A' Felségeknek ezen írásaik mellé tő-
tetett ajándékok voltak a' Felséges Pármai
Hertzegaszszony' részéről egy brilláns
szép gyűrű, melynek közepében koronás
neve tündöklök, a' Bavariai F. Király' ré-
széről pedig az említett arany érdem-mé-
dály, melynek egyik oldalán Minerva' tem-
ploma ezen felyül írással: Ingenio et
Industriae, a' másikon a' boldogult
Király' Mejj-képe ékeskednek.

Valóban meggyőzöttetve lehet a' Te-
kintetes és Tudós Kapitány Úr, hogy a'
buzgó Magyar Fajak, egy tanult Magyar
Gavallérnak illy megkülömböztetéssel va-
ló megtiszteltetését, belső örömmel fogják
olvasni.

(A' Magyar Kurír pedig engedelem-
kéréssel járul valamint a' Magyar tudomá-
nyos Közönséghez, úgy a' T. Kapitány Úr-
hoz is, hogy ezen fontos könyvre nézve
ezen tsekély, de egyenes szívből szármo-
zó Jegyzést tesse: :

Ezen régiségeket holtaitkból felele-
vítő rajzolatot egy igaz Magyar Gavallér
írta, német nyelven ugyan, de azért
ez a' maga' betségéből egy igaz Magyar előtt
is semmit el nem vesz; mert a' tárgy
olyan, hogy az egész tudományos Világ'
figyelmét magára vonja, a' holtak néme-
tul olvasnak. Melyik nemzet nem olva-
sa jó szívvel egy Római városnak a' föld
alól lett kitakartatását, a' mely ott 18
századok alatt eldugattatva halgatott. Nem
ditsőségére szolgál-e nemzetünknek, hogy
Magyar Katona az, a' ki illy könyvet adott
az Olvasó Világ' kezébe? Az e'-félekből
fogják lassanként az idegen nemzetek tudomá-
nyos érdemeit esmerni a' Magyaroknak. —

Ide járul, 's ohajtjuk is, hogy úgy
történjek, hogy idővel olvashatják ezt azon
Magyaraink is, 's Aszszonyaink is, kik
ha értik is a' Német nyelvet, tsakugyan
még is jobb szível olvasnak nemzeti nyel-
veken; 's hát ha talám találatnak olya-
nok is, a' kik, nem értvén németül, meg-
köszönnék, ha illy ritkaságot magyarul
olvashatnának. — Ne gondolja valaki,
hogy ohajtásom oda czélozna, hogy vala-
kinék által kellene ezen munkát magya-
ra tenni. Én azt kívánám, hogy a' Szer-
ző Kapitány Úr, a' ki az ezen könyvben
találató tárgyakat szemével látta, a' város-
fekvését sétálás' közben számtalan sokszor
szemlélte, ezen Classikus mezőt úgy szoll-
ván, tanulta, ne fordítsa, hanem inkább
magyarítsa-meg ezen maga Orriginális
munkáját. Senki se tselekedheti ezt olly kön-
nyen, és a' mi legnagyobb olly értelme-
sen, mint maga. Nagy könnyebbségére fog
szolgálni az, hogy a' rézmetzésel 's kö-
nyomások már meglévén, gondolom, ezek-
hez alkalmaztathatja a' Magyar eléadáso-
kat is. — M. K.)